

**A BUDAPESTI GÉPÉSZETI SZAKKÉPZÉSI
CENTRUM
FÁY ANDRÁS TECHNIKUM**

OKTATÁSI PROGRAMJA

Budapest, 2020. augusztus 27.
Érvényes: 2020. szeptember 1-től

Tartalom

1. Az iskola helyi tanterve	3
2. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyag, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma	3
3. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	9
4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	16
5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai.....	17
6. Választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a szakképző intézmény tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését a szakképző intézmény kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát.....	17
7. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	18
7.1. Magyar irodalom.....	18
7.2. Magyar nyelvtan	19
7.3. Matematika.....	20
7.4. Történelem	20
7.5. Angol és német.....	23
7.6. Fizika.....	24
7.7. Testnevelés.....	24
8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	24
8.1. Ellenőrzés.....	25
8.2. Értékelés.....	25
9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	27
10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	27
11. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	27
11.1. Egészségnevelés.....	27
11.2. Környezeti nevelési program	31
12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	31
13. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok.....	32
14. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek.....	33
15. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján	33
15.1. Angol.....	33
15.2. Fizika.....	35
15.3. Matematika.....	36
16. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	37
17. A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy tekintetében.....	38
18. Legitimációs záradék.....	40
18.1. Képzési tanács nyilatkozata	40
18.2. Az oktatói testület nyilatkozata	41
18.3. Fenntartói nyilatkozat	41

1. Az iskola helyi tanterve

Iskolánk helyi tanterve 10–12. évfolyamon A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú 2016 és 2018 augusztusában módosított EMMI-rendelet mellékletei alapján kidolgozott alábbi kerettantervekre épül:

- Kerettanterv a szakgimnáziumok 9–12. évfolyama számára

A 9. évfolyamba járókra már 2020. szeptember 1-től érvényben lévő 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelet vonatkozik, mely a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet módosítása.

A helyi tantervek megalkotásánál a gimnáziumok számára készített kerettantervet kellett figyelembe venni:

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

A fentiek alapján a tantárgyak a következők:

- Magyar nyelv és irodalom 9–12. évfolyam
- Matematika 9–12. évfolyam
- Történelem 9–12. évfolyam
- Állampolgári ismeretek 12. évfolyam
- Természettudomány 11. évfolyam
- Fizika 9–10. évfolyam
- Első idegen nyelv 9–12. évfolyam (angol, német)
- Digitális kultúra 9–11. évfolyam
- Testnevelés 9–12. évfolyam.

Az évfolyamosztások a következő esetekben eltérők:

- természettudományt 9. évfolyamon oktatunk kötelező komplex természettudomány néven,
- digitális kultúra csak 9. évfolyamon kötelező, de 10. évfolyamon is biztosítjuk az oktatását,
- fizikát 10. és 11. évfolyamon oktatunk.

2. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyag, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei 10–12. évfolyamon teljes egészében megegyeznek

az oktatási miniszter által kiadott (110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról és

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet kerettantervekben meghatározott tananyagával és követelményeivel.

A 9. évfolyamra 2020 szeptemberétől járókra a NAT 5/2020. (I. 31.)-as módosítása vonatkozik. Ebben az esetben a technikumok számára készült óraelosztás vonatkozik a tanulókra.

Az iskolába jelentkező 9. osztályos tanulók választhatnak, hogy német vagy angol nyelvet kívánjanak tanulni.

Az órateremben követhetők a csoportbontásban tanított tantárgyak is, amelyet a tantárgy neve, évfolyamának óraszám mellett szerepeltetett B jelez.

A mellékszakképesítés nem választása esetén szakmai számítások, szakmai szövegértés, szakmai ismeretek 1. (gépészeti alapok) és szakmai ismeretek 2. (elektrotechnikai alapismeretek) tantárgyakat oktatunk 11. és 12. évfolyamon.

2016 és 2017 nyarán középfokú képzésre beiratkozottak számára érvényes óraterv

A világossárgával jelölt oszlopok már nem indulnak.

Közlekedésgépészet XXII.

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4 B	4 B	4 B	4 B	556	4	124
Matematika	3 B	3	3 B	3 B	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2 B	2 B	-	-	144	-	-
Művészetek	-	-	1	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	-	2	2	2	206	-	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Kémia*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**	-	-	2	2	134	-	-
	Magyar	-	-	1	-	36	
	Matematika	-	-	1	-	36	
	Történelem	-	-	-	1	31	
	Közlekedésgépész ismeretek	-	-	-	1	31	
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	(1045+453)	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3	1498	-	-
	Szakmai számítások			1			
	Szakmai szövegértés				1		
	Szakmai ismeretek 1.			2			
	Szakmai ismeretek 2.				2		

Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35	-	35	-
Tanítási hetek száma	36	36	36	31	-	31	-
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	<i>4901</i>	1085	1085

A 2018 és 2019 nyarán középfokú képzésre beiratkozottak számára érvényes óraterv

A zölddel jelölt oszlop még nem indul.

A világossárgával jelölt oszlop már nem indul.

Közlekedésgépészet XXII.

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4 B	4 B	4 B	4 B	556	-	-
Matematika	3 B	3	3 B	3 B	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2 B	2 B	-	-	144	-	-
Művészetek	1	-	-	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika*	2	2	2	-	216	-	-
Kötelezően választható tantárgy**	-	-	2	2	134	-	-
	Magyar irodalom		1		36		
	Matematika		1		36		
	Történelem			1	31		
	Közlekedésgépész ismeretek			1	31		
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Szakmai tárgyak órakerete	8	12	11	12	1488	31	961
Szabadon tervezhető órakeret	-	-	-	-	-	4	124
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35	-	35	-
Tanítási hetek száma	36	36	36	31	-	31	-
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

* A 26/2018-as EMMI rendelet alapján a közlekedésgépész ágazatban fizika.

** A 26/2018-as EMMI rendelet alapján kötelezően választható tantárgy: érettségi tárgy, idegen nyelv, kémia, informatika, szakmai tantárgy vagy katonai alapismeretek.

A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben alkalmazandó óraszámok (új NAT)

A zölddel jelölt oszlopok még nem indulnak.

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3+1	3+1	0	525+67
	Idegen nyelv	4	4	3	3+1	3	597+36
	Matematika	4+1	4	3+1	3+1	0	489+103
	Történelem	3	3	2	2+1	0	350+31
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra	1+1	0+1	0	0	0	36+72
	Testnevelés	4+1	4	3+1	3	0	504+72
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0	144
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4	3139
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24	1752
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3	1	1	2	6	438
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám		1224	1224	1224	1179	1054	5905
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34	34	

A pirossal jelölt óraszámok a szabad órakeret terhére adott órák.

A késsel jelölt óraszámok az érettségire felkészítő órakeret terhére adott órák.

A lilával jelölt óraszámok a 4 év alatt adott többlet óraszámot jelentik.

Tantárgyak	13. évf.	14. évf.	13-14. óraszám összesen
Idegen nyelv (ajánlott, nyelvvizsgára felkészítés)			0
Szakmai órakeret	35	35	2345
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

3. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

3.1. A köznevelés feladata és értékei

A hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célja továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelemvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A nevelési-oktatási folyamatnak és az oktatásnak mindenkor összhangban kell lennie hazánk Alaptörvényével, a jogállam rendjével, az élet és az emberi méltóság tiszteletének elvével, valamint az ezzel összefüggő lelkiismereti és vallásszabadsággal, továbbá a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel.

3.2. Fejlesztési területek – nevelési célok

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

Az erkölcsi nevelés (megvalósulása: pl. magyar, történelem, osztályfőnöki órákon, osztálykirándulásokon)

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés (megvalósulása: pl. történelem, osztályfőnöki órákon, osztálykirándulásokon, határon túli magyarlakta területekre történő kirándulások során)

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés (megvalósulása: pl. történelem, osztályfőnöki órákon)

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése (megvalósulása: pl. osztályfőnöki, testnevelés órákon)

Az önismeret a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés (megvalósulása: pl. osztályfőnöki, komplex természettudományos órákon)

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A köznevelési intézményeknek kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés (megvalósulása: pl. osztályfőnöki, testnevelés órákon)

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, a testi higiéniára, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésére, a váratlan helyzetek kezelésére.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség (megvalósulása: pl. osztályfőnöki, testnevelés órákon, szakmai gyakorlati tárgyak foglalkozásain, közösségi munka végzése során)

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság (megvalósulása pl. osztályfőnöki, komplex természettudományos órákon, veszélyes anyagok kezelése kapcsán)

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen használni. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Pályaorientáció (megvalósulása pl. osztályfőnöki órákon, szakmai tantárgyak foglalkozásain)

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a diákok kipróbálhassák képességeiket, elmélyülhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhassák hivatásukat, kiválaszthassák a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

Gazdasági és pénzügyi nevelés (megvalósulása pl. osztályfőnöki órákon, szakmai tantárgyak óráin és foglalkozásain)

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Médiatudatosságra nevelés (megvalósulása pl. osztályfőnöki, történelem, magyar órákon)

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt ü megszervezésére, tudatos alakítására.

A tanulás tanítása (megvalósulása pl. osztályfőnöki és bármilyen más órákon)

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

3.3. A kulcskompetenciák fejlesztése

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd, tanulási iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

A kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókinész, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókinésznek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, -értést és -alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

A digitális kompetenciák

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás, -kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információmegosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IST a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IST interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmóddhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alapműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét. A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának a megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empátikusak vagyunk. Ide tartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság magában foglalja az elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezésmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése.

Olyan képességek tartoznak ide, mint önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy az önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodjunk a világban.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén tervek készítését és hajtásáig végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskolai testmozgás célja a tanulók egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése. A modern kor és az azzal járó technológiák az embert olyan mozgásszegény életmódra kényszeríthetik, amely a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, illetve előidézhetik a szellemi teljesítmény romlását is. Ennek elkerülése érdekében a mindennapos testnevelés, testmozgás célkitűzései a következők:

- Minden tanulónak legyen lehetősége minden tanítási napon testmozgást végezni.
- Minden testnevelés órán legyen gimnasztika, különös tekintettel a helyes testtartás kialakítását célzó gyakorlatokra.
- Legyen a testmozgás öröm.
- Legyen a tanulók terhelése koruknak, érettségüknek megfelelő.
- Legyen lehetőség játékokra, versenyekre.
- Ismerjenek meg a tanulók olyan sportokat, amelyeket egész életen át lehet folytatni.
- Az iskola táborokat, túrákat, kirándulásokat szervez hétvégeként, szünetekben.

Diákjaink számára mivel a technikum órakerete nem teszi lehetővé 5 éven keresztül a heti 5 órát, ezért következőket vezettük be:

- 9. és 11. évfolyamon a kötelezően előírt óraszámot eggyel növeltük,
- sportkört tartunk minden napon (reggel, délután változó időpontban), ahova a mozogni vágyó diákok járhatnak,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató, sportszervezetben sportoló tanuló kérelem alapján a sportszervezetnél legalább heti két órának megfelelő edzéssel kiválthat két testnevelésórát (Szkr. 119. §),
- a testnevelés órákon belül biztosítjuk a könnyített testnevelésre szoruló tanulóknak azokat a gyakorlatokat, amik számukra nem kontraindikáltak.
- a gyógytestnevelésre szoruló tanulók elvégezhetik a deformitásukra speciálisan

megkapott feladataikat, illetve lehetővé tesszük a központi kerületi, kórházi ellátásukat,

- biztosítjuk a gyógytestnevelésre szorulóknak számára – az iskolaegészségügyi szolgálat szakvéleménye szerint – is a testnevelésórákat (Szkr. 120. §.).

5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai

A jelenlegi kerettanterv 10–12. évfolyamon nem ad lehetőséget szabadon választható tantárgyak beépítésére, mert nem ad szabad órakeretet. Amennyiben a tanulók igénylik, emelt szintű érettségire felkészítjük őket külön foglalkozásokon (l. 15. fejezet).

A 9. évfolyamba életbe lépett technikai óraelosztás szabad órakeretet ad évfolyamonként eltérő mennyiségben:

- 9. évfolyamon 3 órát (matematika, digitális kultúra, testnevelés),
- 10. évfolyamon 1 órát (digitális kultúra),
- 11. évfolyamon 1 órát (testnevelés),
- 12. évfolyamon 2 órát (idegen nyelv, történelem),

melyeket a fent zárójelbe tett órák között oszthatunk el.

Egyéb lehetőségünk a szakképzés kötöttsége miatt nincs a tantárgyak választására.

A tanuló abban az esetben választhat a pedagógusok közül egyéb foglalkozások esetén, ha a téma és képességek szerinti csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre két különböző pedagógus vezetésével.

6. Választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a szakképző intézmény tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését a szakképző intézmény kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak négy vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie. A vizsgázó az 5. tantárgy esetében kötelezően technikai vizsgát tesz, mely emelt szintű érettséginek felel meg.

A tanuló a kötelező 5 vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi kötelező vizsgatárgyai:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv,
- szakmai vizsga, azaz technikai vizsga.

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül technikumunk

- fizikából,
- testnevelésből vállalja a tanulók felkészítését középszintű érettségi vizsgára.

Emelt szinten a következő tantárgyakból készítjük fel tanulóinkat:

- angol,
- matematika,
- fizika.

Az iskola tanulói abból a választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát, amelynek a kerettantervben meghatározott követelményeit minden évfolyamra vonatkozóan teljesítették.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett (12. évf. magyar, matematika, történelem), akkor a magasabb évfolyamon ebből a tantárgyból nem lesz számára oktatás.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett (12. évf. magyar, matematika, történelem), de évfolyamisméltésre bukott, akkor az adott tantárgy óráit látogatni köteles, de osztályzatot nem kap.

7. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

7.1. Magyar irodalom

Irodalom	
Szerzők, művek	
Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők	<p>Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, Herczeg Ferenc, Jókai Mór, József Attila, Kosztolányi Dezső, Mikszáth Kálmán, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály</p> <p>Az életút jelentős tényei, művek, műrészletek adott szempontú értelmezése, kérdésfelvetései, összefüggések a művek, az életmű és a korszak között. Memoriterek.</p>
Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők	<p>Portrék: Balassi Bálint, Berzsenyi Dániel, Csokonai Vitéz Mihály, Janus Pannonius, Kányádi Sándor, Kölcsey Ferenc, Móricz Zsigmond, Örkény István, Szabó Magda, Wass Albert, Zrínyi Miklós</p> <p>Metszetek: Áprily Lajos; Dsida Jenő; Juhász Gyula; Karinthy Frigyes; Krúdy Gyula; Mikes Kelemen; Nagy László; Pilinszky János; Radnóti Miklós; Reményik Sándor; Szabó Dezső, Szabó Lőrinc; Tóth Árpád; Weöres Sándor (és még legfeljebb két, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerző).</p> <p>Az életút jelentős tényei, művek, műrészletek adott szempontú értelmezése, kérdésfelvetései, összefüggések a művek, az életmű és a korszak között. Memoriterek.</p>
Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők	<p>Legalább egy szerző ismertetése a legutóbbi 30 év irodalmából. Például: Kertész Imre, Dragomán György, Bodor Ádám, Esterházy Péter, Grecsó Krisztián stb.</p> <p>Az életút jelentős tényei, művek, műrészletek adott szempontú értelmezése, kérdésfelvetései. Memoriterek.</p>
Művek a	Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia.

világirodalomból	A romantika, a realizmus, a századfordulós modernség (a szimbolizmustól az avantgárdig), a 20. század. Például: Puskin, E. T. A. Hoffmann, Balzac, Stendhal, Tolsztoj, Gogol, Thomas Mann, Baudelaire, Verlaine stb. Jellemző művek, műrészletek adott szempontú bemutatása, kérdésfelvetései.
Színház és dráma	1-1 mű értelmezése: Szophoklész, Shakespeare, Molière, Katona József: Bánk bán, egy 19. századi dráma (pl. Ibsen, Csehov egy alkotása), Madách Imre: Az ember tragédiája, Örkény István egy drámája, egy 20. századi magyar dráma. A mű, műrészlet adott szempontú értelmezése, bemutatása. Színház és dráma az adott mű korában.
Az irodalom határterületei	Egy jelenség vagy szerző, vagy műfaj, vagy műalkotás elemzése vagy bemutatása a lehetséges témák egyikéből. Népköltészet, irodalom és film, gyermek- és ifjúsági irodalom, szórakoztató irodalom. A korunk kultúráját jellemző jelenségek. Például: Agatha Christie, Rejtő Jenő, J. K. Rowling, regények filmen stb.
Regionális kultúra és határon túli irodalom	Egy szerző vagy műalkotás, vagy jelenség, vagy intézmény bemutatása vagy elemzése a lehetséges témák egyikéből. A régió, a tájegység, a település kultúrája, irodalma. A határon túli magyar irodalom. Például: Tamási Áron, Sütő András, Kovács András Ferenc, Sánta Ferenc stb.
Értelmezési szintek, megközelítések	
Témák, motívumok	Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése. Az olvasott művekben motívumok, témák változatainak felismerése, értelmezése.
Műfajok, poétika	Műnemek, műfajok. Poétikai fogalmak alkalmazása.
Korszakok, stílustörténet	A kifejezésmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól napjainkig.

7.2. Magyar nyelvtan

Témakörök	Követelmények
Magyar nyelv	
Kommunikáció	A nyelv mint kommunikáció. Pragmatika. Nyelvi és vizuális kommunikáció. A kommunikáció működése. Személyközi kommunikáció. A tömegkommunikáció.
A magyar nyelv története	A nyelv mint történeti képződmény. A magyar nyelv rokonsága. Nyelvtörténeti korszakok.

	A magyar nyelv szókészletének alakulása. Nyelvművelés.
Ember és nyelvhasználat	Ember és nyelv. A jel, a jelrendszer. Általános nyelvészet. Nyelvváltozatok. Nemzetiségi nyelvhasználat és határon túli magyar nyelvűség. Nyelv és társadalom.
A nyelvi szintek	Hangtan. A helyesírás. Alaktan és szótan. A mondat szintagmatikus szerkezete. Mondattan.
A szöveg	A szöveg és a kommunikáció. A szöveg szóban és írásban. A szöveg szerkezete és jelentése. Szövegértelmezés. Az intertextualitás. A szövegtípusok. Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában.
A retorika alapjai	A nyilvános beszéd. Érvelés, megvitatás, vita. A szövegszerkesztés eljárásai.
Stílus és jelentés	Szóhasználat és stílus. A szójelentés. Stílus eszközök. Stílusréteg, stílusváltozat.

7.3. Matematika

Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
 Számelmélet. algebra
 Függvények, az analízis elemei
 Geometria, koordináta geometria, trigonometria
 Valószínűség-számítás, statisztika

7.4. Történelem

1. Az ókor és kultúrája	Poliszok az ókori Hellaszban.
	Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában.
	Az európai kultúra alapjai.
2. A középkor	Nyugat-Európa a kora középkorban.
	A középkori egyház.
	Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában.
	Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom.

	A középkor kultúrája.
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora	A magyar nép története az államalapításig.
	Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora.
	Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora.
	A Hunyadiak.
4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492–1789)	A földrajzi felfedezések és következményei.
	Reformáció és katolikus megújulás.
	Alkotmányosság és abszolútizmus a 17–18. században.
	A felvilágosodás kora.
5. Magyarország a kora újkorban (1490–1790)	Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése.
	Az Erdélyi Fejedelemség virágkora.
	A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc.
	Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban.
6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789–1914)	A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk.
	A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában.
	Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért.
	Az ipari forradalom hullámai és hatásai.
7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790–1914)	A reformkor.
	Forradalom és szabadságharc.
	A kiegyezés és a dualizmus.
	Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában.
8. A világháborúk	Az első világháború és következményei.

kora (1914–1945)	
	A fasizmus és a nemzetiszocializmus.
	A kommunista diktatúra.
	A második világháború.
9. Magyarország a világháborúk korában (1914–1945)	Az első világháború és következményei Magyarországon.
	A Horthy-korszak.
	Művelődési viszonyok és társadalom.
	Magyarország a második világháborúban.
10. A jelenkor (1945-től napjainkig)	A kétpólusú világ kialakulása.
	A kétpólusú világrend megszűnése.
	Az európai integráció.
	A globális világ sajátosságai.
11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig	A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak.
	Az 1956-os forradalom és szabadságharc.
	A Kádár-korszak.
	A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés.
	Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság.
12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek	A társadalom tagozódása és a társadalmi felelősségvállalás.
	Az aktív és felelős állampolgárság - ismérvek, fogalmak, eszközök.
	Az alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, a tudatos és felelős állampolgári gazdálkodás elvei, folyamata, a munkavállalói jogok és kötelességek.

A különböző témákat 6 nagy témakörbe soroljuk. Ezek a következők:

- Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra, pénzügyi és gazdasági ismeretek
- Népeség, település, életmód
- Egyén, közösség, társadalom, munkaügyi ismeretek
- Politikai berendezések a modern korban
- Politikai intézmények, eszmék, ideológiák
- Nemzetközi konfliktusok és együttműködés

7.5. Angol és német

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
1. Kommunikatív készségek	
Beszédértés (hallott szöveg értése)	A vizsgázó megérti a világos köznyelvi beszéd főbb pontjait ismerős témákban, a tényszerű információ lényegét számára ismerős témákban. Megérti a standard dialektusú hangfelvételeket érdeklődéséhez közelálló témákban, érti a tartalmat, azonosítja a beszélő viszonyát a témához.
Beszédképesség	A vizsgázó meglehetősen folyékonyan el tudja mondani egy elbeszélés vagy leírás lényegét, érzései és reakciói bemutatásával. El tudja mondani egy könyv vagy film cselekményét, és le tudja írni reakcióit. El tud mondani egy történetet. Felkészületlenül is részt tud venni ismerős témákról szóló társalgásban, ki tudja fejezni véleményét.
Szövegértés (olvasott szöveg értése)	A vizsgázó megkeres és megért lényeges információt mindennapi anyagokban pl. levelekben, rövid hivatalos dokumentumokban. Átfésül hosszabb szöveget, megtalálja benne a keresett információt.
Írásképesség	A vizsgázó a számára érdekes témákról rövid, egyszerű esszét tud írni, számára ismerős dolgokkal kapcsolatban a tényszerű információt szintén magabiztosan képes összefoglalni, beszámolót tud írni róla, és ki tudja fejezni a témával kapcsolatos véleményét.
Egyéb készségek (stratégiák)	A vizsgázó a feladatok megtervezéséhez, megoldásához, értékeléséhez szükséges készségeket mozgósítja, és a megfelelő technikákat alkalmazza.
2. Nyelvi kompetencia	
	A vizsgázó felismeri a tudásszintjének megfelelő szövegfajtákban előforduló alapvető lexikai elemeket, nyelvi szerkezeteket, ezeket a lexikai elemeket, nyelvi szerkezeteket nyelvileg elfogadható, azaz a megértést nem akadályozó módon használja. Alkalmazza a kommunikációs szándékok megvalósításához szükséges nyelvi eszközöket szóban és írásban.
3. Témák	
Személyes vonatkozások, család	Például: a vizsgázó személye, családi élet.
Ember és társadalom	Például: a másik ember külső és belső jellemzése, ünnepek, vásárlás.

Környezetünk	Például: az otthon, a lakóhely és környéke, időjárás.
Az iskola	Például: a saját iskola bemutatása, nyelvtanulás.
A munka világa	Például: diákmunka, pályaválasztás.
Életmód	Például: napirend, kedvenc ételek.
Szabadidő, művelődés, szórakozás	Például: színház, mozi, kedvenc sport.
Utazás, turizmus	Például: tömegközlekedés, utazási előkészületek.
Tudomány és technika	Például: népszerű tudományok, ismeretterjesztés, a technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.
Gazdaság, pénz	Például: nyaralás költségeinek megtervezése, adott áru kiválasztása az ár-érték arány figyelembevételével.

7.6. Fizika

Mechanika
Hőtan, termodinamika
Elektromágnesség
Optika
Atomfizika, magfizika
Gravitáció, csillagászat
Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

7.7. Testnevelés

Atlétika futások
Atlétika dobások
Atlétika ugrások
Szertorna talaj elemek
Szertorna egyéb férfi szerek
Labdajátékok alapjai
Sportjátékok szabály ismerete
Kosárlabda
Fizikális képességek fejlesztése
Koordinációs képességek fejlesztése
Egészséges életmód
Egészséges táplálkozás alapjai
Téli sportok
Olimpia történet
Egyetemes sporttörténet

8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

A tanulók rendszeres értékelése a pedagógiai folyamat meghatározó területe. Az értékelés végigkíséri az oktatási-nevelési folyamatot, s az egyes képzési szakaszokat különböző vizsgák

zárják. Ezen fejezet nem foglalkozik a bemeneti és kimeneti értékeléssel, kizárólag az oktatási-nevelési folyamat részeként kezeli az értékelési rendszert. Az értékelés motiválja a tanulót, visszacsatol a szaktanár számára, jelzést küld a szülőnek, s folyamatosan segíti az iskola ellenőrzési rendszerét.

8.1. Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- megfigyelés
- kérdőív
- interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- a tanulók által készített produktumok vizsgálata, ezek között kiemelt jelentőséggel a tanulók gyakorlati feladatai
- tanulói teljesítmények felmérése
- dokumentumok elemzése
- írásbeli beszámoltatás
 - témazáró dolgozat
 - röpdolgozat
 - szódolgozat stb.

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk. Az egyes értékeléstípusokat a digitális naplóban jelöljük.

Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási nap 2 dolgozathoz többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya: a témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

8.2. Értékelés

Az értékelés az adott tantárgyat tanító pedagógus tanügy-igazgatási jogköre. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, egyéni haladására, képességeire. Minden tanár a tanév első óráján tájékoztatja a tanulókat a tantárgy minimális követelményeiről, az értékelés legfontosabb szabályairól.

A teljesítmény osztályzása viszonyítással sok esetben helyesebben történik, mint az egyes teljesítmények külön-külön való abszolút értékű minősítésével. Az egyéni teljesítmény a nagyobb tömegű vizsgálaton belül elfoglalt helye alapján kap relatív osztályzatot.

A jól alkalmazott iskolai osztályzatban kifejezésre jut:

- a művelődési anyag ismerete,
- a tanulónak társaihoz viszonyított teljesítménye,
- a tanuló egyéni teljesítménye.

Igyekszünk elkerülni két jellegzetes hibát:

- az osztályzási számok fetisizálását,
- az osztályzással szembeni közömbösséget (el kell kerülni, hogy egy tanulónak sok egyest vagy sok tanulónak egy időben egy kérdésre egyeseket adjunk).

Az írásbeli dolgozatoknál, a szóbeli feleléseknél és a gyakorlati munkavégzéseknél egyaránt személyre szabott értékelést alkalmazunk, amely túlmutat az adott érdemjegyen, azaz:

- nem minősít, hanem fejlődési állapotról számol be;

- megmutatja, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- a tanuló számára adjon egyértelmű visszajelzést erősségeire és fejlesztendő területeire.

Az osztályozásnál a hagyományos 5 fokú skálát használjuk. Az értékelésnél betartjuk a rendszeresség és a módszertani sokszínűség elvét (feleltetés, dolgozat íratása, évfolyam felmérések, otthoni munkák értékelése, kiselőadás, osztályok látogatása, félévenkénti, ill. rendkívüli értékelő értekezletek stb.),

Értékelésnél a jutalmazás és az elmarasztalás eszközeit egyaránt alkalmazzuk, az értékelést egyaránt használjuk diagnosztizálásra, folyamatjellemzésre és összegzésre.

A 11–12. évfolyamon egy többórás magyar dolgozatra adható három jegy.

Speciális esete az értékelésnek a résztantárgyakra bontott szakmai gyakorlat. Ebben az esetben három résztantárgyból áll a főtantárgy, melynek osztályzata kerül a dokumentumokba.

A szakmai gyakorlat jegye a következő módon számítandó:

A résztárgyakra bontott tantárgyknál az év végi osztályzat elégtelen, ha bármelyik résztantárgy év végi osztályzata elégtelen.

Javítóvizsgán a vizsgázónak csak az elégtelen osztályzatú résztantárgy tananyagából kell vizsgát tennie.

A szakmai gyakorlati órákon projektmunkák készítése is történik. Ezek osztályozására több lehetőség van:

- egy osztályzat a projekt feladatban nyújtott teljesítményért,
- egy-egy osztályzat tanulási területenként,
- egy-egy osztályzat tanulási témánként.

Az értékelés formái

- A szóbeli értékelés:
 - a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség, tanács tanórán és azon kívül,
 - feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás.
- Az írásbeli, szöveges értékelés
 - a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
 - dicsérek, elmarasztalások beírása az e-naplóba.

A **diagnosztikai értékelést** alapvetően a tanulók indulási szintjének megállapítására, egy-egy nagyobb tematikus egység kezdetén használhatjuk. A tanulók ismereteiről, képességeiről és készségeiről így szerzett információk alapján a későbbi tanulási-tanítási folyamat jobban irányítható és szervezhető. Ilyenkor az értékelés alapvető célja az lehet, hogy megismerjük tanulóink előismereteinek hiányosságait, és erre fel is hívjuk figyelmüket.

A **folyamatjellemzésre alkalmas értékelést** alapvetően a tanulás-tanítás folyamatában az éppen aktuális tudásszint megállapítására használhatjuk. Ezen értékelési mód elsősorban a tanítási módszereink eredményességéről ad tájékoztatást, s metodikai fejlesztésre serkent. Az érdemjegyek megállapítását célszerű személyre szabott szöveges értékeléssel is kiegészíteni.

Az **összegző értékelés** elsősorban egy-egy tematikus egység végén vagy a jellegzetes csomópontoknál alkalmazható. Alapvető célja a tanulók közötti tudásbeli különbségek feltárása és azok érdemjeggyé történő átalakítása. Ezen értékelési mód relatív képet fest a tanulók ismereteiről, képességeiről és készségeiről, ill. tájékoztatást nyújt a szaktanár, valamint a pedagógiai folyamaton kívül állók számára.

A pedagógiai folyamat gyakorlatában az e-naplóban tanulónként minimálisan félévenként annyi osztályzat rögzítése szükséges, amennyi a kérdéses tantárgyból a heti óraszám, de

legalább két jegy (kivétel a technikusképző évfolyam). Év végén a teljes tanévre vonatkozó osztályzatokat figyelembe vesszük. Az egész évfolyamot érintő felméréseket, ill. a kötelezően előírt „nagy” dolgozatokat előre bejelentjük, ill. az osztály várható terhelésével egyeztetjük.

Egy osztályban egy tanítási napon nem iratható kettőnél több tantárgyból dolgozat. A dolgozat íratás tervezett időpontját a haladási naplóban elhelyezett kimutatásba jegyzik be a szaktanárok.

A félévi és év végi értékelésnél súlyozott átlagot számolhatunk az alábbiak szerint:

- - szóbeli feleleteket és 20 percnél nem hosszabb írásbeli munkákat egyszeres szorzóval,
- - 20 percnél hosszabb ideig írt röpdolgozatokat 1,5-szeres szorzóval,
- - témazáró dolgozatokat 2-szeres szorzóval vesszük figyelembe az összegzésnél.

9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontás okai:

- Hatékony oktató-nevelő munka (pl. matematika, nyelv);
- Oktatási eszközök optimális igénybevétele (pl. informatika oktatása);
- Jogsabályi előírás (finanszírozott gyakorlatok csoportlétszáma).

A csoport bontás szempontjai:

- Szakmai gyakorlati órákon alapvetően névsor szerint bontunk, de figyelembe vesszük a távolról bejáró diákok közlekedési lehetőségeit is;
- Azért, hogy megfelelő szintre tudjuk hozni diákjaink tudását, illetve a differenciált oktatást biztosítani tudjuk, bontjuk az osztályt erősebb és gyengébb csoportra matematika és idegen nyelv esetén.

Tanév közben az érintett szaktanárok, szakoktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.

Egyéb foglalkozás

- Egyéb foglalkozások szervezeti formáit, időkeretét az intézmény SZMSZ-e tartalmazza. A tanuló (és kiskorú tanuló esetén szülője) jelentkezés útján kérheti részvételét az egyéb foglalkozáson, a jelentkezés a teljes tanévre vonatkozik.
- Az egyéb foglalkozások minimális csoportlétszáma 10 fő.

10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyag a következő tantárgyak helyi tantervébe építhetők be: történelem, osztályfőnöki, etika, magyar nyelv és irodalom.

Szabadidős tevékenységek pl. kirándulások, múzeumlátogatások témája is lehet a nemzetiségi kultúra.

11. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

11.1. Egészségnevelés

Kiemelt célok:

- a dohányzás visszaszorítása,
- az alkohol- és drogprevenció,

- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése,
- az élelmiszerbiztonság fejlesztése,
- egészségmegőrzés, munkavédelem,
- aktív napi testmozgás kialakítása,
- a közegészség- és járványügyi biztonság fokozása,
- az egészséges fizikai környezet kialakítása,
- környezet ápolása és védelme,
- környezettudatos szemlélet, magatartásformák kialakítása.

Egészségnevelési elvek

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése.
- Az egészséges életmód kiépítése úgy, hogy ez a diákoknak alapértékké váljon.
- Elsődleges prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása; az egészség megőrzése, a specifikus betegségek kialakulásának megelőzése.
- Megismertetni a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegségmegelőzési módokat, eljárásokat, tudatosítani a tanulóban az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat.
- Élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejleszteni szemléletüket, viselkedési normáikat, erkölcsiségüket, önmaguk és mások iránti felelősségérzetüket.

Egészségnevelés területei

- higiénikus, egészséges életvitel,
- betegségek elkerülése, egészség megóvása,
- lelki egészség megóvása, krízis-prevenció,
- függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése,
- az egészséges táplálkozás,
- a családi életre, szülővé nevelés,
- szabadidő – kultúra fejlesztése.

Egészségnevelés a tanórákon

Az egészségnevelésre a következő tantárgyak tanításánál fektetnek különös hangsúlyt: komplex természettudományos tantárgy, osztályfőnöki és testnevelés.

Komplex természettudományos órák

- Egyik legfontosabb célkitűzés az egészséges életmódra való nevelés.
- Célja az órának hogy az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolat tudatosításával növelje az élővilág fennmaradásának és az emberek egészséges életének esélyeit.
- Egészségvédő és környezet-tudatos magatartás kialakítására nevel.
- A tantárgy tanítása hozzásegít minden tanulót ahhoz, hogy egészségesen éljen, tudatosan óvja egészségét, lehetőségei szerint előzze meg a helytelen életvitelből eredő betegségek kialakulását.
- Tudatosítjuk tanulóinkban, hogy az egészség nagy kincs, védelme minden ember elemi érdeke.
- Ezért az emberi szervezet felépítésével és működésével foglalkozó témakörök esetében külön órát szentelünk az egészséges étellel kapcsolatos alapismeretek elsajátítására.
- Ennek a témakörnek az egyik legfontosabb része a megfelelő táplálkozás megismertetése, például: egészséges étrend kialakítása, a helytelen táplálkozás veszélyei (szív- és érrendszeri, daganatos betegségek, allergiák, stb.).

- A fiatal szervezet számára nélkülözhetetlen tevékenység a sport. Hangsúlyoznunk kell, hogy a rendszeres sportolás jótékonyan hat nemcsak az ember légzésére, hanem a vérkeringésre, izomzatának felépülésére, közérzetére, egész személyiségének alakulására.
- A mozgásszegény életmód mellé gyakran társul a dohányzás rossz szokása is; káros hatása elsődlegesen a légzőszervi megbetegedésekben mutatkozik, bár a szív- és érrendszer egyes betegségeinek a kialakításában is komoly tényezőként szerepel.
- A dohányzáson kívül minden más szenvedélybetegséget (drog-, alkoholfogyasztás) és azok káros hatásait is bemutatjuk.

Testnevelési órák

- 2013-tól a mindennapos testnevelés lehetőségét biztosítjuk heti öt óra keretében, melyből legfeljebb heti két óra
 - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
 - iskolai sportkörben való sportolással,
 - versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.
- Ezek keretein belül a tanulók különböző sportágak mozgását, technikáját és szabályait sajátítják el. Ezen kívül fizikai képesséfejlesztő (pl. erő, gyorsaság, állóképesség, koordinációs képesség) gyakorlatokat is elsajátítanak.
- Ezeknek a gyakorlatoknak az a céljuk, hogy a tanulók az iskola elvégzése után is megfelelő egészségmegőrző, rekreációs tevékenységet találjanak maguknak. Más gyakorolható sportágak a tenisz, testépítés, asztalitenisz, gimnasztikai gyakorlatok, téli sportok (sí, snow board) is megjelennek.
- Ezen kívül a helyes táplálkozás és életvitel alapszabályait is megpróbáljuk elsajátíttatni a tanulókkal.
- A testnevelés érettségi követelményeinek megfelelő felkészítés, az elméleti és a gyakorlati feladatok szempontjainak figyelembe vételével.
- A NETFIT felmérést szakszerűen elvégezzük, amelynek segítségével visszajelzést kapunk a tanulók fizikális képességeiről.

Osztályfőnöki órák

- Az egészségnevelés fontosságát az is mutatja, hogy minden évfolyam osztályfőnöki óra tanmenetében szerepel valamilyen módon. Így természetesen kiemelten fontos a különböző szenvedélybetegségekről való beszélgetés vagy osztályfőnöki előadás.
- A témakör bemutatását mindenki másképp szervezi meg, például szakembereket hívnak meg, vagy olyan embereket, akiknek a családjában már előfordult valamilyen szenvedélybetegség. A tanmenetben szerepel még a család témája, a különböző kapcsolatok bemutatása (barátság, párválasztás), a környezetvédelem, életvezetési témák, korunk fontosabb betegségei, illetve megelőzési lehetőségek.

Tanórán kívüli egészségnevelési lehetőségek, programok, színterek az iskolában

- Az iskolaorvos és a védőnő feladata az iskola tanulóinak évenkénti vizsgálata, különös tekintettel a kiemelt osztályokra (9–11.), ahol érzékszervi vizsgálatokat is végeznek (látás, hallás).
- A 13–14–15. osztályoknál előzetes, illetve időszakos szakmai alkalmasság vizsgálata történik, melynek eredményéről a tanuló, illetve az iskolavezetés jelzést kap.

- Ennek során kis csoportokban (8–10 fő) tájékoztatást nyújtanak a korosztályt jellemző egészségkárosító tevékenységek (pl.: dohányzás, italozás, drog stb.) főbb veszélyeiről.
- A vizsgálat során szűrés, illetve adott esetben megfelelő szakrendelőbe irányítás történik, az eredmény visszakérése és a tanuló – szükség esetén – gondozásba vétele, testnevelési csoportba való besorolása történik meg. A védőnő feladata továbbá egészségügyi előadások tartása osztályonként. (Ennek témái fontos rizikófaktorok, daganatos megbetegedések, AIDS, különböző fertőző betegségek).
- Az ifjúságvédelmi felelős feladata a hátrányos, illetve veszélyeztetett tanulók felmérése, beszélgetés a lelki vagy családvédelmi szempontból rászoruló tanulókkal, adott esetben megfelelő szervezethez történő irányításuk.
- Az iskola lehetőséget biztosít olyan kis csoportos foglalkozások tartására, amelyek során a diákok beszélgethetnek egyes életvezetési kérdésekről. A foglalkozás vezetőjének (ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnök, pszichológus, meghívott szakember) feladata, hogy segítséget adjon a diákoknak helyes döntési alternatívák kidolgozásában, a helyes döntések megvalósításában.
- Az iskola kiemelten kezeli a drogreprevenációt. Ezért lehetőséget biztosítunk külön drogreprevenációs alkalmak megrendezésére.
- Tudatosan figyelünk arra, hogy az iskolai környezet mint élettér is biztosítsa a tanulók egészséges testi, lelki, szociális fejlődését. Az iskolai élettér, illetve az osztályterem kialakításába, díszítésébe, rendben tartásába bevonjuk a diákokat is. Az iskolai környezet fogalmába beletartozónak értjük a pedagógusok életvitelét, egészségét is. Így kiemelten fontosnak tartjuk a pedagógusok példamutatását. Az iskolai üzemorvos havi rendszerességgel lehetőséget biztosít arra, hogy az iskola dolgozói egészségügyi problémáikkal, kérdéseikkel felkeressék őt.
- Az iskolában a testnevelési órákon kívül is van lehetőség a rendszeres testedzésre a testnevelő tanárok felügyelete, vezetése mellett. Az iskola biztosítja az iskolai sportkör működését. A foglalkozások megszervezéséhez (sportága és tevékenységi formák szerint létrehozott iskolai csoportonként) hetente legalább kétszer negyvenöt perc biztosítható.
- A mindennapos testedzés lehetőségét, a testnevelés órákon kívül a hét minden napján tanítás előtt, vagy tanítás után tartott sportkör foglalkozásokon biztosítjuk.
- Versenyszerű sportfoglalkozást jelent az évente megrendezésre kerülő sportnap, ahol a tanulók a tantestület tanárai vezetésével több, mint tíz sportágban mérhetik össze tudásukat.
- Külön alkalom van azok fejlesztésére, akiket valamilyen oknál fogva gyógytestnevelésre javasoltak.
- Figyelünk arra, hogy az iskolaújságban rendszeresen jelenjenek meg olyan cikkek, írások, amelyek az egészség megvédéséről szólnak, illetve amelyek alternatívákat ajánlanak az egészségvédő magatartásra.
- Nagyon fontos egészségvédelmi lehetőséget hordoz az évente megrendezésre kerülő véréradási „akció”. Ennek előkészítéseként az iskola egyik – a témában felkészült – pedagógusa végiglátogatja a 11–15-es osztályokat, és beszél a véréradás fontosságáról, az élet értékéről.
- Évente több egynapos, illetve egy többnapos sítúrát szervezünk, amelyeken magas szintű síoktatást biztosítunk a tanulóknak együttműködve az Iskolai Síoktatók és Szabadidő Szervezők Egyesületével.
- Kéthetes vízitúra tábor szervezünk immár több mint harminc éve.
- Triatlon tábor szervezünk minden szeptemberben.
- Éjszakai túra minden májusban.

11.2. Környezeti nevelési program

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel: a környezet fogalmával, a környezetszennyezés formáival és hatásaival, a környezetvédelem legfontosabb alapelveivel, a környezetvédelem lehetőségeivel, a Föld globális problémáival, lakóhelyünk természeti értékeivel, lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel kialakítása,
- a természeti és épített környezet szeretete és védelme, a sokféleség őrzése.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő órák szolgálják:

- a komplex természettudományos tárgy
- a munka- és környezetvédelem tantárgyak,
- valamint az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek.

A környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:

- gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére, ahol találkoznak tanulóink a környezetvédelemmel kapcsolatos problémákkal,
- szárazelemgyűjtés megszervezése,
- látogatás a Fővárosi Állat- és Növénykertbe vagy a budapesti Mezőgazdasági Múzeumba,
- rendszeres üzemlátogatások, tanulmányi kirándulások szervezése,
- a vízi- és más sporttáborok alkalmával az iskolától távol lévő környezettel ismerkedhetnek meg a tanulók.

12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei maradéktalan kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell a szakképzéshez való hozzáférés esetében, a gyakorlati képzőhelyek kiválasztásában.

Iskolánk az alábbi segítséget nyújtja az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztése,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazása, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítése,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulás
- a differenciáló módszerek alkalmazása,

- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítása,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatása és alkalmazása a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelése a tanítási órákon,
- személyiségfejlesztés és közösségépítés,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése.

13. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

A tanulók magatartását és szorgalmát a félév és a tanév végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az e-naplóba, ellenőrzőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi. Itt is a hagyományos ötfokú skálát használjuk. Az osztályzat eldöntésénél figyelembe kell venni az osztályban tanító tanárok és az osztálytársak (ODB javaslatát az osztállyal megbeszélve) véleményét. A jegyeket a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten a oktatói testület hagyja jóvá. Ha az osztályfőnök által javasolt valamelyik minősítéssel nem minden pedagógus ért egyet, az osztályozó értekezleten a végleges minősítést nyílt szavazással, egyszerű szavazattöbbséggel kell megállapítani. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye dönt.

A magatartás osztályzatban kifejezésre jut:

- a Házirendben szereplő tanulói köteleességek teljesítésének mértéke,
- a tanulónak az osztályközösségért, illetve iskolaközösségért végzett munkája,
- a tanuló személyiségének fejlődése.

A szorgalom osztályzatban kifejezésre jut:

- a tanulónak a képességeihez és előképzettségéhez viszonyított tanulmányi teljesítménye,
- a tanuló órai aktivitása,
- a tanuló munkavégzésének rendszeressége, megbízhatósága,
- a tanuló tanórákon kívüli foglalkozásokon, versenyeken való részvétele
- alkalmazzuk (itt is) a jutalmazás és elmarasztalás eszközeit.

A jutalmazás formái:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- oktatói testületi dicséret,
- valamint a már felsorolt díjak.

Az elmarasztalás formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói intés,
- igazgatói megrovás,
- tantestületi megrovás.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök javaslatára a legkiemelkedőbb tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás
- kulturális hozzájárulás (színház- vagy kiállítás látogatáshoz).

14. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészüléshez előírt házi feladatok:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és készség-fejlesztés), a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása és a következő óra anyagának előkészítése;
- Az írásbeli és szóbeli házi feladatokat úgy kell meghatározni, hogy a felkészülés tárgyanként 30 percnél többet ne igényeljen egy átlagos tanulótól;
- A tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot (kivéve a záróvizsgákra való felkészülést).
- Figyelemmel kell lenni a tanuló aznapi, másnapi terhelésére.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei:

- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Az írásbeli feladat

- legyen változatos,
- segítse az elmélyítést,
- gyakoroltasson.

A szóbeli feladat:

- fejlessze a szövegértést,
- fejlessze a beszédképességet,
- fejlessze a verbális memóriát.

15. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján

15.1. Angol

Az emelt szintű érettségi vizsga nem kimeneti szint a 13. évfolyamon, de minden évben vannak olyan diákjaink, akik B2 nyelvtudással rendelkeznek angol vagy német nyelvből, így felkészítjük őket az emelt szintű érettségre. A felkészítés differenciált oktatást igényel a szaktanárok részéről, megbeszélés szerint egyéni konzultációt, korrepetálást is tartunk. Természetesen az emelt szintű vizsgára készülő diákok már elsajátították a középszintű érettségi vizsgához szükséges témaköröket, kommunikatív készségeket és nyelvi kompetenciákat. Az emelt szintű érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e megérteni különböző fajtájú igényesebb és hosszabb, konkrét vagy elvont témájú írott és hallott idegen nyelvű szövegek fő gondolatmenetét, és követni tudja-e a hosszabb,

összetettebb érveléseket is. A vizsga azt is méri, hogy a vizsgázó képes-e idegen nyelven mind szóban, mind írásban folyamatosan és természetes módon kifejezni magát, világos, jól szerkesztett szöveget létrehozni, és eközben megbízhatóan használja-e a szövegszerkesztési mintákat, szövegösszekötő elemeket, továbbá indokolni tudja-e véleményét. Az alábbi táblázat kiegészíti a középszintű idegen nyelvi érettségi követelményeit.

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
1. Kommunikatív készségek	
Beszédértés (hallott szöveg értése)	A vizsgázó tud követni hosszabb, nyelvileg és tartalmilag bonyolultabb beszédet, illetve beszélgetés gondolatmenetét, a beszélő(k) álláspontját, felismeri a beszélők érzelmeit, egymáshoz való viszonyát, megérti a beszélők a kommunikációs szándékait. Az értési célnak megfelelő stratégiákat alkalmaz (globális, szelektív, részletes értés).
Beszédkészség	A vizsgázó összefüggően, önállóan megnyilatkozik szóban, részt tud venni ismerős témákról folytatott beszélgetésben, általánosabb szempontból kialakított álláspontját, véleményét szabatosan, logikusan fejt ki. Kommunikációja a kommunikációs szándékoknak megfelelő folyékony és természetes. A szintnek megfelelő kommunikációs stratégiákat alkalmaz.
Szövegértés (olvasott szöveg értése)	A vizsgázó megérti az általánosabb jellegű, a jelenkor problémáival kapcsolatos, elvontabb témájú szövegeket, a szerző álláspontját, elkülöníti az érveket és ellenérveket, a tényeket és véleményeket; a széles olvasóközönség számára íródott, közérthető szövegekben. Az értési célnak megfelelő olvasási stratégiát alkalmaz (globális, szelektív, részletes értés).
Íráskészség	A vizsgázó világos, részletes szöveget ír általánosabb, összetettebb témákban; álláspontját, véleményét szabatosan, következetesen fejt ki, írásműve logikus szerkesztésű és tagolású, a mindennapi élet feladataihoz használt szövegtípusok műfaji jellemzőinek és a különböző közlésformáknak (pl. elbeszélés, leírás, érvelés) megfelelő.
Egyéb készségek (stratégiák)	A vizsgázó alkalmazza a feladatok megtervezéséhez, megoldásához, értékeléséhez, valamint a nyelvi nehézségek áthidalásához szükséges készségeket és technikákat.
2. Nyelvi kompetencia	
	A vizsgázó tudásszintjének megfelelő szövegfajtákban előforduló lexikai elemeket, nyelvi struktúrákat felismer és biztonságosan használ, az írott és a beszélt nyelvet funkcionálisan használja, a kommunikációs szándékok megvalósításához szükséges nyelvi eszközöket meglehetősen biztonságosan alkalmazza, értelemzavaró (nyelvtani, lexikai és

	kiejtésbeli) hibák nélkül kommunikál.
3. Témák	
Személyes vonatkozások, család	Például: a család szerepe az egyén és a társadalom életében.
Ember és társadalom	Például: az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében, a fogyasztói társadalom, reklámok.
Környezetünk	Például: a lakóhely fejlődésének problémái, a környezetvédelem lehetőségei és problémái.
Az iskola	Például: iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és külföldön.
A munka világa	Például: a munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és külföldön. Divatszakmák.
Életmód	Például: az étkezési szokások hazánkban és külföldön.
Szabadidő, művelődés, szórakozás	Például: szabadidősport, élsport, veszélyes sportok. A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai.
Utazás, turizmus	Például: az idegenforgalom jelentősége.
Tudomány és technika	Például: a tudomány és a technikai fejlődésének pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre.
Gazdaság és pénz	Például: a jövedelem szerepe a pályaválasztásban, gazdagok és szegények helyzete a társadalomban.

15.2. Fizika

Fejlesztési feladatok

A műszaki felsőoktatásban szükség van a fizika alaposabb ismeretére. Az emelt szintű érettségire való felkészítés célja az eredményesebb tanulás a felső oktatási intézményekben.

Az emelt szintű érettségire való felkészítés során a középiskolai tananyag rendszerező ismétlésével párhuzamosan a diákok megismerhetik az érettségien előforduló feladattípusokat, és gyakorolhatják ezek megoldását. Az írásbeli mellett nagy szerepet kap a szóbeli vizsgára való felkészítés, továbbá tudományos stílus és kifejezőkészség elsajátítása is.

Az emelt szintű felkészítés célja a fizika egyes fejezeteinek részletesebb, szakmailag igényesebb feldolgozása, a problémamegoldó képesség fejlesztése, tanulói kísérletek és mérések elvégzése, valamint a gyakorlati alkalmazások széles körének megismertetése.

Fontos cél az önálló gondolkozás kialakítása, illetve a tanult ismeretek visszaadása, önálló esszé készítése, valamint a fizika különböző témakörei közötti kapcsolat felismerése. Fontos a feladatmegoldás rutinszerű elsajátítása, amelyhez biztos matematikai alapokra (egyenletrendezés, behelyettesítés, mértékegységek stb.) van szükség.

Követelmények

A fizika érettségi vizsga témakörei

Mechanika

Hőtan, termodinamika

Elektromágnesség
Optika
Atomfizika, magfizika
Gravitáció, csillagászat
Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

Az emelt szint tartalmazza a középszint követelményeit, de ezen túlmenően az emelt szint követelményei között speciális anyagrészek (pl. relativitáselmélet) is találhatóak.

Az emelt szinten elvárt kompetenciák:

- az ismeretanyag belső összefüggéseinek, az egyes témakörök közötti kapcsolatok áttekintése, felismerése;
- integrált gondolkodás (az egyik szaktudomány tartalmi elemeinek átvitele és alkalmazása egy másik szaktudomány területén);
- problémák megoldásában - a megfelelő matematikai eszközöket is felhasználva - az ismeretek alkalmazása;
- a fizika tanult vizsgálati és következtetési módszereinek alkalmazása;
- az adatok, mérési eredmények felhasználása bizonyítékként, érvként;
- változók vizsgálata (függő és független változók felismerése, elkülönítése, a változók közötti kapcsolatok szisztematikus vizsgálata, kontrollja);
- hipotézisek, elméletek, modellek, törvények megfogalmazása, vizsgálata;
- az alapvető fontosságú tények és az ezekből következő alaptörvények, összefüggések szabatos kifejtése, magyarázata szóban és írásban;
- a mindennapi életet befolyásoló fizikai természetű jelenségek értelmezése;
- több témakör ismeretanyagának logikai összekapcsolását igénylő fizikai feladatok, problémák megoldása;
- időbeli tájékozódás a legfontosabb fizikatörténeti és kultúrtörténeti vonatkozásokban;
- a környezetvédelemmel összefüggő problémák megértése és elemzése.

15.3. Matematika

Fejlesztési feladatok

Az emelt szintű matematikát választó tanulók többsége a műszaki felsőoktatásban szeretne továbbtanulni. Az emelt szintű érettségire való felkészítés célja az eredményesebb tanulás a felsőoktatási intézményekben.

Az emelt szintű matematika érettségire történő felkészítés során minden témában ki kell térnünk a gyakorlati alkalmazásokra, az ismeretek más tantárgyakban való felhasználhatóságára, valamint az elvárt ismeretek együttes alkalmazása. Részletesebben, mélyebben tárgyaljuk a tanult témaköröket. Megismerkedünk továbbá az analízis alapelemeivel: a határérték és a folytonosság fogalmával, a differenciálszámítással, az integrálszámítással. Minden témában a fogalmak, alkalmazások értő tudása a cél. A matematikai gondolkodást érdekes, nehezebb, összetettebb feladatok, problémák kitűzésével, a különböző megoldási lehetőségek, diszkussziók megbeszélésével tudatosan fejlesztjük. Az anyanyelvi kommunikációt önálló kiselőadások, prezentációk elkészítésével, megtartásával fejlesztjük, hogy emelt szinten, a szóbeli vizsgán szabatosan, összefüggően tudják magukat kifejezni.

Követelmények

Az emelt szint tartalmazza a középszint követelményeit, de az azonos módon megfogalmazott követelmények körében az emelt szinten nehezebb, több ötletet igénylő feladatok szerepelnek. Ezen túlmenően az emelt szint követelményei között speciális anyagrészek is találhatóak.

Az egyes témakörökben elvárt kompetenciák:

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

Az emelt szinten érettségiző diák ismerje a halmazelmélet alapvető szerepét a mai matematika felépítésében.

2. Számelmélet, algebra

Az emelt szinten érettségiző diáknak legyen jártassága az összetettebb algebrai átalakításokat igénylő feladatok megoldásában is.

3. Függvények, az analízis elemei

Az emelt szinten érettségiző diák ismerje az analízis néhány alapelemét (határérték, folytonosság, differenciálszámítás, integrálszámítás), amelyekre más szaktudományokban is (pl. fizika) szüksége lehet. Ezek segítségével tudjon függvényvizsgálatokat végezni, szélsőértéket, görbe alatti területet számolni.

4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

Az emelt szinten érettségiző diák tudja szabatosan megfogalmazni a geometriai bizonyítások gondolatmenetét.

5. Valószínűség-számítás, statisztika

Az emelt szinten érettségiző diák tudjon egyszerűbb véletlenszerű jelenségeket modellezni és a valószínűségi modellben számításokat végezni, ismerje a véletlen szerepét egyszerű statisztikai mintavételi eljárásokban.

16. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból. A szakképzésben alkalmazni kell a szakképzési törvény szabályait is.

Magasabb évfolyamba léphet a tanuló, ha minden tantárgyból legalább elégséges év végi osztályzatot kapott. Ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet legfeljebb három tantárgyból.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie a 18. pontban felsorolt esetekben.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

A tanuló dönt arról, hogy a szakmai érettségi vizsgát követően (a jelenleg 10–12. évfolyamba járó tanulóakra vonatkozik) továbbtanul-e a szakgimnázium komplex szakmai vizsgára felkészítő szakképzési évfolyamán, illetve e vizsga letétele után technikus évfolyamon. Nagyszámú jelentkező esetén rangsort készítünk az eredményeinek figyelembevételével.

A májusi vizsgaidőszakban érettségi bizonyítványt nem kapott tanuló bekapcsolódhat a szakképesítésre történő felkészítésbe azzal a feltétellel, hogy az érettségi vizsgát legkésőbb a 14. évfolyam első félévének utolsó napjáig kell megszereznie (kifutó rendszerben a jelenlegi 10. évfolyamtól felfele érvényes).

17. A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy tekintetében

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos.

A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

Kiemelt célok, feladatok:

- Pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégeztetése.
- - Az SNI-s és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló túlterhelésének elkerülése.
- Kudarctűrő képesség növelése.
- Önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása.
- A tanuló fejlettségének megfelelően egyéni továbbhaladás biztosítása.

A iskolánkban a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók, a sajátos nevelési igényű tanulók létszáma viszonylag alacsony.

Alapvetően két probléma gyakoribb: a diszlexia és a diszgráfia.

Diszlexia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Legtöbbször nálunk betűtévesztés fordul elő, a hosszabb szavak áttekintése nehéz. A diákoknak nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A fejlesztés célja:

- A tanuló osztályfokának megfelelő értő olvasás készségének fejlesztése, segítse.
- Az olvasás, írás tanítása lassított tempójú munkával.
- Gyakorlófeladatok kiadásával, differenciált oktatással a felzárkóztatás segítése.
- Az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszgráfia

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Az írás tempója igen lassú. külalakja rendezetlen (sokszor maszatos, szinte olvashatatlan). Megfigyelhetők betűtévesztések, kihagyások, betoldások, javítások, értelmetlen mondatok.

A fejlesztés célja:

- A tanuló osztályfokának megfelelő íráskészségének fejlesztése, segítse.
- Az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás).
- A fejlesztés tanórán és házi feladat adásával segíthető.

A beilleszkedési, magatartási nehézség

A beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulóink jellemzője a visszatérő indulatos, lobbanékony, agresszív vagy dacos magatartás. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól. Ritkán erőfitogtatás, hazugság is előfordul náluk.

A fejlesztés célja:

- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a diák képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- A tanuló viselkedésének megismerése, a kiváltó okok kezelése, a fejlődés segítése (akár pozitív visszajelzésekkel).
- A pedagógus együttműködése a családdal és más szakemberekkel.
- Pszichológus segítségével a magatartási probléma kezelése.

A fejlesztés megvalósulásának lehetőségei:

a) Egyéni rehabilitáció, foglalkozás:

- Az iskola pszichológusa foglalkozik azokkal a rászorulókkal, akik igénylik.
- Korrepetálást biztosítunk magyarból, matematikából.

b) Kiscsoportos fejlesztés:

- A csoportok megszervezésekor meghatározó szempont, hogy azonos vagy hasonló fejlettségi szinten álló tanulókból szervezzünk csoportokat.
- Az iskola pszichológusa fogja össze a csoportot.
- - Korrepetálást biztosítunk magyarból, matematikából.

c) A tanóra keretein belül a tanár irányításával, differenciált oktatással.

18. Legitimációs záradék

A szakmai program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Szakképzés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

18.1. Képzési tanács nyilatkozata

A szakmai programot a képzési tanács ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a képzési tanács véleményezési jogát (végrehajtási rendelet 323. § (2) bekezdése alapján) jelen szakmai program felülvizsgálata során a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: év hónap nap

.....
képzési tanács képviselője

(Mellékelve a véleményezésről készült jegyzőkönyvi kivonat.)

18.2. Az oktatói testület nyilatkozata

A szakmai programot az intézmény oktatói testülete év hó napján tartott értekezletén elfogadta a szakképzési törvény 51. § (2) bekezdése alapján.

Kelt:, év hónap nap

.....

hitelesítő oktatói testületi tag

(Mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív; a határozatképesség megállapítása; az elfogadás mellett, az elfogadás ellen, illetve a tartózkodó szavazók száma és aránya; keltezés; a jegyzőkönyv-vezető és a hitelesítők aláírása.)

18.3. Fenntartói nyilatkozat

A szakképzésről szóló törvény végrehajtási rendelete (12/2020 kormányrendelet) 81. § (1) bekezdés 5. és a 94. § (1) bekezdés d) pontja alapján

a kancellár egyetértésével főigazgatóként jóváhagyom a BGÉSZC Fáy András Technikum szakmai programját.

Kelt:, év hónap nap

.....

főigazgató